

РЕШЕНИЕ

№ 21867

гр. София, 25.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 13.06.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Миглена Николова

ЧЛЕНОВЕ: Даниела Гунева
Младен Семов

при участието на секретаря Милена Чунчева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **3949** по описа за **2025** година докладвано от съдия Младен Семов, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208- чл.228 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по касационна жалба на В. И. М., ЕГН [ЕГН], чрез адв. Д., срещу Решение № 481/06.02.2025 г., постановено по НАХД № 9560/2024 г. по описа на Софийския районен съд /СРС/, Наказателно отделение /НО/, 6-ти състав, с което е отхвърлена жалбата на касатора, срещу Заповед за задържане рег. № 12663з-152/08.12.2022г., издадена от полицейски орган при ГДБОП.

В касационната жалба, са изложени твърдения за незаконосъобразност, неправилност и необоснованост на атакуваното решение. Иска се неговата отмяна, както и на потвърдената с него заповед за задържане. Претендира присъждане на разноски.

В съдебно заседание касаторът, редовно уведомен, не се предствлява.

Ответникът – полицейски орган при Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“, редовно призован, представлява се от юрк. Б., който моли касационната жалба да бъде оставена без уважение като неоснователна. Поддържа подадения писмен отговор вх. №127408/10.04.2025г. В представени писмени бележки /л.26 и сл./, излага становище по неоснователност на КЖ. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение, в случай, че същото надвишава минималния размер определен по закон. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за правилност на обжалваното решение.

Административен съд – София - град, XIII касационен състав като прецени събраните по делото

доказателства, доводите и възраженията на страните и в рамките на касационната проверка, извършена съгласно чл. 218 АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното: Касационната жалба е подадена в срока по чл. 211, ал. 1 АПК, във вр. чл. 63в ЗАНН, срещу съдебен акт, подлежащ на касационен контрол и от надлежна страна, с правен интерес от обжалването, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана относно основателността ѝ.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Спрямо жалбоподателя е била издадена Заповед за задържане на лице рег. № 126633-152/08.12.2022 г., от полицейски орган при ГДБОП, с която на осн. чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР по отношение на В. И. М. е наложена принудителна административна мярка „Задържане за срок до 24 часа”. М. била запозната с правата си, видно от приложената заповед, по чл. 72, ал. 3 и, ал. 4 и чл. 73 ЗМВР и от приложена попълнена собственоръчно от лицето декларация.

Съдът е обсъдил всички събрани доказателства, като е достигнал до обоснован извод, че е налице съответствие между посоченото фактическо и правно основание за издаването на заповедта, които в достатъчна степен изясняват обстоятелството, мотивирало полицейския орган да приложи мярката, като са били налице основания, които да обосноват подозрение, че във връзка с образувано ДП с рег. № 213/2022 г., по описа на ГДБОП и пр. пр. № 17841/2021г. по описа на СГП, че М. е в близка връзка с лице, което организира и подпомага дейност по трафик на нелегални мигранти през територията на РБ – чл. 321, ал. 3, т. 2 от НК – който участва, създадена с користна цел чл. 281 от НК. М. е задържана с цел пресичане на извършваната от нея престъпна дейност, осигуряване на присъствието му при извършване на действия по разследването по воденото досъдебно производство, както и предотвратяване на евентуално уведомяване на други лица съпричастни към извършваната престъпна дейност.

За да потвърди процесната заповед СРС е приел, че същата е издадена от компетентен орган в кръга на предоставените му правомощия по чл. 72 от ЗМВР. Сигнал е до извод, че е спазена предвидената от закона форма по чл. 74, ал. 1 от ЗМВР. Счел е, че от приложените по делото доказателства се установява по безспорен начин, че към момента на задържането на жалбоподателя са били налице данни за евентуална съпричастност на лицето. СРС е приел, че задържането под стража на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР представлява принудителна административна мярка, която има за цел чрез задържането да се предотврати възможността лицето да укрие информация и доказателства, установяващи по категоричен начин вината на лицето, извършило престъпление по смисъла на НК, което дава право на административния орган при условията на оперативна самостоятелност да наложи мярката. Решаващият състав е приел, че заповедта е издадена в установената от закона форма по чл. 74, ал. 2 от ЗМВР.

Пред настоящата инстанция не са ангажирани нови писмени доказателства по смисъла на чл. 219, ал. 1 от АПК.

Не са налице сочените от касатора отменителни основания. Правилни са изводите на съда, че заповедта е издадена от компетентен орган, съдържа задължителните реквизити по чл. 74 ЗМВР, като при издаването ѝ не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и материалния закон.

Правилно е приложен и материалният закон, тъй като са събрани доказателства, че към момента на издаване на заповедта са били налице предпоставките по чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, а именно: административният орган е разполагал с данни, от които може да се направи предположение за съпричастност на касатора към извършеното престъпление по чл. 321, ал. 3, т. 2 от НК. Съгласно цитираната разпоредба на чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР, полицейските органи могат да задържат лице, за което има данни, че е извършило престъпление.

Върховния административен съд е имал възможност да постанови, че: „Задържането под стража на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 вр. с чл. 73 ЗМВР за срок не по-дълъг от 24 часа представлява по смисъла на чл. 22 ЗАНН принудителна административна мярка, която има за цел чрез задържането да се предотврати възможността лицето да извърши престъпление, да продължи да извършва престъпление или да се укрие. Освен това тя се предприема с цел започване на разследване срещу вероятния извършител на престъпление. Разпоредбата на чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР предполага наличието на данни, от които да може да се направи основателно предположение, че конкретно лице е извършило престъпление. Целта на мярката по чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР не е да се наложи наказание за установено по категоричен начин престъпление, а да се попречи на уличения в извършването му или да се укрие или да извърши друго престъпление или да осуети наказателно преследване. За всеки конкретен случай на задържане установяването на данните е в тежест на административния орган и в случая това не е извършено“/виж Решение № 1380 от 9.02.2016 г. на ВАС по адм. д. № 829/2015 г. и в този смисъл Решение № 580 от 19.01.2016 г. на ВАС по адм. д. № 619/2015 г., Решение № 8095 от 28.06.2024 г. на ВАС по адм. д. № 12161/2023 г., Решение № 2343 от 13.02.2020 г. на ВАС по адм. д. № 12234/2018 г. и др./.

Т.е. нормата на чл. 72, ал. 1 ЗМВР регламентира мерки за административна принуда с цел обезпечаване на дейността на полицейските органи по чл. 6, ал. 1 ЗМВР - оперативно-издирвателна, охранителна, разследване на престъпления; превантивна. Задържането на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР предполага наличието на събрани доказателства, обосноваващи предположение за извършено престъпление. В случая, настоящият касационен състав счита, че това изискване на закона е изпълнено, като изводът, направен от СРС в тази насока е правилен и законосъобразен.

Пред СРС са събрани доказателства и за образувано досъдебно производство, а именно – досъдебно производство № 213/2022 по описа на ГДБОП, пр. пр. № 17841/2022 на СГП. Във връзка с получена информация за наличие на О. занимаваща се с транспортиране нелегални мигранти през територията на Република България.

При наличие на достатъчно данни за извършено престъпление, послужили и като повод за образуване на досъдебно производство, мярката се прилага с цел започване на разследване срещу вероятния извършител на престъпление. Именно такива действия са извършвани и в периода на задържането на жалбоподателя. В т.ч. при наличие на данни за извършено престъпление от значение е и своевременната реакция във връзка с възможността уличения в извършването му да не осуети наказателно преследване, каквато легална цел преследва мярката.

В своята практика във връзка с приложението на чл. 5 от ЕКПЧОС, Съдът в С. е имал възможността да постанови, че: „... подпараграфи (а) до (е) на чл. 5 § 1 съдържат изчерпателен списък на допустимите основания, на които лица могат да бъдат лишени от свобода. Лишаване от свобода няма да бъде законно, ако не е извършено с една от целите, посочени в тези параграфи. Когато "законността" на задържането е под въпрос, включително въпросът дали са спазени "процедури, предвидени от закона", Конвенцията се позовава основно на националното законодателство и определя задължението за спазване на неговите материални и процесуални правила (виж К. срещу България, №1108/02, § 173, 5 ноември 2009 г.).

Успоредно с това - спазването на националното законодателство обаче не е достатъчно: чл. 5 § 1 изисква освен това всяко лишаване от свобода да бъде в съответствие с целите на защита на индивида от произвол (виж наред с други *Mooren v.G.* [GC], №11364/03, § 72, 9 юли 2009 г. и *Creangă v. R.* [GC], №29226/03, § 84, 23 февруари 2012 г.)

Подпараграф (в) на чл. 5 § 1 разрешава лишаване от свобода само във връзка с наказателно производство (виж *Al Husin v. Bosnia and Herzegovina*, №3727/08, § 65, 7 февруари 2012 г.). Що се

отнася до "основателното подозрение", което се изисква съгласно посочената разпоредба, Съдът подчертава, че фактът, че жалбоподателят не е бил обвинен или предаден на съдебната власт не означава непременно, че целта на задържането му не е в съответствие с тази разпоредба. Подпараграф (в) на чл. 5 § 1 не предполага, че полицията е трябвало да получи достатъчно доказателства за повдигане на обвинение. Въпреки това изискването подозрението да се базира на разумни основания формира съществена част от предпазната мярка срещу произволни арести и задържания (виж *İpek and Others v. T.*, №17019/02 и 30070/02, § 29, 3 февруари 2009 г.). За да има основателно подозрение, трябва да има факти или информация, които биха убедили обективен наблюдател, че въпросното лице може да е извършило престъпление (виж *Fox, Campbell and Hartley v. the U. K.*, решение от 30.10, РЕШЕНИЕ П. И П. СРЕЩУ БЪЛГАРИЯ август 1990 г., Серия А №182, стр. 16-17, § 32; *Labita v. I. [GC]*, № 26772/95, § 155, ЕСПЧ 2000-IV; и *Gusinskiy v. R.*, №70276/01, § 53, ЕСПЧ 2004-IV). Накрая Съдът отбелязва, че подозрението трябва да се отнася до конкретно престъпление (виж *Guzzardi v. I.*, 6 ноември 1980 г., § 102, Серия А №39 и *Brogan and Others v. the U. K.*, 29 ноември 1988 г., § 51, Серия А №145-В).

Както посочва ЕСПЧ в решението си от 24 юни 2014 П. и П. с/у България, прецитирано, важно е да се установи и връзката на лицето с посоченото престъпление.

Дали го е извършила в действителност е въпрос на преценка и анализ в наказателното производство. Всъщност, процесната ПАМ няма за цел да установи и не може да бъде установено със способите на административното правосъдие дали действително В. М. е извършила престъпление, при какви условия и евентуалната липса на смекчаващи вината или изключващи отговорността обстоятелства. Всички тези обстоятелства лежат в полето на преценка на наказателното право,resp. евентуалният изход от досъдебното производство би обусловил и извода за не/законосъобразност на действията на разследващите органи като цяло.

Отново в полето на преценка на наказателното производство са и твърденията на жалбоподателката във връзка със стопанисването на въпросният недвижим имот, където са налице данни за събиране и прибавяване на участници в разследването О., както и във връзка с отношенията и със сина и – пряко разследван за извършването престъпление по нелегално транспортиране на лица през територията на страната

Съдът, в рамките на настоящото производство проверява правилността на заповедта от външна страна,без да навлиза в естеството на деянието и неговата наказателно-правна квалификация,а още по-малко в естеството на замесените в един потенциален конфликт лица.

Безспорно е,че описаното деяние носи белези на престъпление.Т. ли е – представлява въпрос на преценка в друго производство.

Безспорно е,че в подобен контекст полицейските органи могат и следва да предприемат действия по разследване. Нещо повече – непредприемането на действия при такива данни би било неоправдано бездействие от страна на полицията.

Безспорно е още,че една от преследваните цели по чл.72 ал.1 т.1 ЗМВР е започване на разследване срещу вероятния извършител на престъпление и предотвратяване възможността уличения в извършването му да осуети наказателно преследване.В т.ч. както спрямо себе си,така и по отношение на други лица. Още повече в контекста на разследвано О.,още повече – при наличие на данни за активно участие на сина на жалбоподателката в това О., още повече – при наличие на достатъчно данни за пребиваване други заподозряни за участие в обекта,стопанисван от жалбоподателката и за съхранение на средства за извършване инкриминирана дейност в този хотел.

Безспорно е,че при задържането на жалбоподателя са разяснени правата му,като му е дадена възможност същите да бъдат упражнени в пълен обем.

Безспорно е, че по силата на ТР № 16/31.03.1975 г. на ОСГК на ВС на Република България/незабило сила/ мотивите при постановяване на един акт могат да бъдат изложени в придружаващ акта документ по преписката, както и, че това обстоятелство не води до опорочаване на заповедта. По преписката са налице достатъчно данни обосноваващи извода за установяване факти от хипотезата на чл.72 ал.1 т.1 ЗМВР.

С оглед на което, административен съд С. град, XIII кас. състав приема, че задържането е законосъобразно осъществено - задържаният е знаел основанията, фактите и причината за задържането си, предоставени са гаранции за упражняване правото му на защита. Задържането е разпоредено от компетентен орган, като продължителността на същото не е прекомерна с оглед необходимостта от задържане. Задържаното лице е упражнило своевременно правото си на достъп до съд.

В заключение и с оглед основното възражение на задържаното лице, а именно, че не и връчена самата заповед за задържане, следва да се посочи:

Наличната по делото Заповед/в оригинал/ е подписана от В. М.. В този смисъл тя е знаела защо е задържана от фактическа страна и въз основа на какви правни основания. Като продължение – в заповедта е отразено, че задържаното лице отказва да получи копие от заповедта. Това обстоятелство е удостоверено и с подписа на един свидетел. Тази факти са неопровергани от жалбоподателката, напротив – още в жалбата си от 20.12.2022г. В. М. заявява, че заповедта и е предявена за подписване. Освен това - в рамките на предходните две първоинстанционни и едно касационно производство В. М. се е запознала със съдържанието на преписката и материалите по делото/видно и от многократни изявления на неин адвокат/. В тази връзка същата е можела да оспори обстоятелството на удостоверен отказ от получаване на препис от заповедта, но не го е сторила. Ето защо твърдението и се явява голословно, опровергано от фактите по спора а и от нейните изявления. В допълнение - правилно СГС е установил и приел, че от връчените и доказателства към момента на задържането същата е ясно е разбирала защо е задържана, както и какви са правата и/видно и от декларация на задържаното лице в която е отразено и, че се е свързала вече с адвокат/.

С оглед изложеното, съдът намира изводите на първата съдебна инстанция за правилни.

Предвид изхода на спора, в полза за ответника се дължат разноски. Процесуалното представителство на ответника е осъществено от юрисконсулт, чието възнаграждение съдът определя в размер на 80 лева на основание чл. 37, ал.1 от Закона за правната помощ, във връзка с чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Поради това и на основание чл. 221, ал.2, предл. 1, вр. с чл. 63в ЗАНН, Административен съд София-град, XIII касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 481/06.02.2025 г., постановено по НАХД № 9560/2024 г. по описа на Софийския районен съд, Наказателно отделение, 6-ти състав.

ОСЪЖДА В. И. М., ЕГН [ЕГН], да заплати на Столична дирекция на вътрешните работи сумата от 80 /осемдесет/ лева, представляваща разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Решението е окончателно.

Председател:

Членове:

